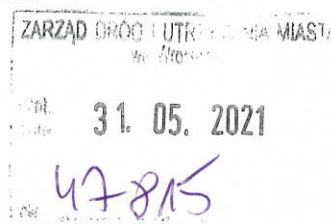

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta
ul. Długa 49
52-443 Wrocław

DU. 451.28.2021.3.AW
L.dz. 2721/2021.1580/2021

Wrocław, 26-05-2021

Violetta Paluszkiewicz

Dotyczy: remontu chodników w pasie drogowym ul. Odkrywców we Wrocławiu (wytyczne).

Odpowiadając na Państwa pismo, znak TRP.4110.09.19263.2021.MK z dnia 02.03.2021 (data wpływu 08.03.2021) w sprawie jak wyżej, Zarząd Zieleni Miejskiej informuje, że w procesie projektowania oraz realizacji inwestycji należy m.in.:

- 1) na każdym etapie, prace projektowe oraz realizacyjne prowadzić zgodnie z:
 - Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz.U. z 2018, poz. 1614),
 - Ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz.U. z 2018, poz. 799),
 - **Zarządzeniem Nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia;**
- 2) celem zapewnienia prawidłowej ochrony drzew w procesach inwestycyjnych, na etapie realizacji należy stosować się do zaleceń zawartych w „**Kartach informacyjnych do standardów ochrony drzew w inwestycjach Wrocławia**”, opublikowanych na stronie ZZM:
http://www.zzm.wroc.pl/pl/dzialania_zzm,366.html;
- 3) zapewnić (w gestii Inwestora) stały **nadzór dendrologiczno-arborystyczny** nad ochroną zieleni (w szczególności drzew), przez osoby o kwalifikacjach określonych w zał. nr 2 - zgodnie z §2 ust.3 pkt 2 ww. Zarządzenia 1217/19 Prezydenta Wrocławia; w ramach nadzoru należy systematycznie prowadzić raportowanie robót wraz z niezbędną dokumentacją fotograficzną z wykonanych w danym dniu prac w obrębie zieleni;
- 4) wykonać **pełną inwentaryzację zieleni**; inwentaryzować należy wszystkie drzewa, które zasięgiem rzutu korony +1m, jednak nie mniej niż 10m, nachodzą na teren inwestycji wraz z jej pasem technologicznym (organizacja placu budowy, zaplecze budowy itp.), zawierającą:
 - a) w części opisowej: datę oceny, numer inwentaryzacyjny, nazwę gatunku, opis stanu sanitarnego drzew, zadrzewień grupowych, krzewów, opis warunków siedliskowych na terenie planowanej inwestycji,
 - b) w części graficznej: numer inwentaryzacyjny; lokalizację wyznaczoną geodezyjnie wraz z odniesieniem do granic widocznych w terenie; korony drzew, powierzchnie zadrzewień grupowych lub krzewów;
- 5) opracować **projekt ochrony drzew** na terenie inwestycji, zgodnie z wytycznymi ww. Zarządzenia nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia, zawierający m.in.:
 - a) wykaz wraz z waloryzacją drzew, zadrzewień grupowych i krzewów: do zachowania, szczególnego zabezpieczenia, objęcia opinią lub ekspertyzą dendrologiczną, do pielęgnacji, przesadzenia, koniecznego usunięcia, a także wykaz drzew do objęcia monitoringiem w okresie 5 lat po zakończeniu inwestycji z uwagi na znaczącą ingerencję inwestycji w systemy korzeniowe drzew;
 - b) wyznaczenie stref ochronnych drzew zgodnych z zasięgiem korony drzew powiększonym o 1 m lub w przypadkach wskazanych przez specjalistę zgodnie z Tab. 1. § 1, ust. 2, ww. Zarządzenia nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia;
 - c) opis kolizji planowanej inwestycji z drzewami, zadrzewieniami grupowymi i krzewami - kolizja zachodzi tam, gdzie oddziaływanie planowanej inwestycji ingeruje w wyznaczone

- strefy ochronne drzew oraz tam, gdzie planowana inwestycja może spowodować częściową utratę systemu korzeniowego lub korony drzewa i pogorszenie jego stanu zdrowotnego;
- d) indywidualne zalecenia w zakresie technik ochronnych poszczególnych drzew;
 - e) wytyczne do projektu organizacji placu i zaplecza budowy, w tym m.in.: wskazanie ew. miejsc składowania materiałów budowlanych, urobku z wykopu, dróg technologicznych, ogrodzeń ochronnych drzew itp. oraz wrysowanie ich na załącznikach graficznych;
- 6) przewidzieć **szczegółowe rozwiązania przestrzenne i technologiczne** niezbędne do zapewnienia drzewom optymalnych warunków siedliskowych w maksymalnym stopniu chroniących istniejącą i projektowaną zieleń oraz gwarantujących drzewom żywotność tj. kiedy zachodzi konieczność prac w korzeniach drzew i krytycznych zbliżeniach do pni drzew:
- a) projekt należy opracować na podstawie analizy **punktowych odkrywek** systemów korzeniowych drzew; w związku z powyższym nie można wykluczyć zastosowania rozwiązań specjalnych (indywidualnych) w celu ograniczenia oddziaływań na system korzeniowy, tj.: po dokonaniu odkrywek nadzór dendrologiczno-arborystyczny dokona oceny i dopuści mechaniczne wykonywanie wykopu (przy użyciu minikoparki) lub wskaże inną technologię prowadzenia wszelkich robót ziemnych w obrębie systemów korzeniowych drzew – zwłaszcza tych, które są wypiętrzone zarówno w pasie zieleni jak i istniejących chodników oraz zjazdów/wjazdów na poszczególne posesje;
 - b) odnosząc się do pkt. 6 ust. a), lokalizację szkieletowych korzeni drzew, w strefach z korzeniami występującymi nad poziomem warstwy podbudowy chodnika (przypadek ekstremalny) oraz w miejscach wypiętrzeń ponad poziom gruntu (w pasie z zielenią) należy uwzględnić w opracowywanej dokumentacji; obszary te powinny być wykluczone z wykonania mechanicznego zagęszczenia warstw podbudowy remontowanego chodnika; nie należy dopuszczać do zmian poziomu w bezpośrednim sąsiedztwie drzew;
 - c) w zakresie obrysu koron drzew należy zastosować **nawierzchnie** przepuszczalne zapewniające drzewom dostęp do wody i powietrza; projektowane podłoże należy przebadать pod kątem zasobności, a braki uzupełnić nawozami;
 - d) na każdym etapie wykonania robót ziemnych / warstw konstrukcyjnych **wymiana gruntu** winna być poprzedzona oceną nadzoru dendrologicznego; nie dopuszcza się wymiany gruntu w miejscach, gdzie występuje ryzyko utraty stabilizacji istniejącego podłoża, a co za tym idzie systemu korzeniowego drzew;
 - e) celem uniknięcia ingerencji w systemy korzeniowe drzew, należy rozważyć rezygnację z korytowania pod projektowaną konstrukcję nawierzchni i wykorzystanie **istniejącej podbudowy, obrzeży/krawężników**; należy uwzględnić konieczność tymczasowej stabilizacji odkrytych krawężników tj. zabezpieczyć przed osunięciem poprzez zastosowanie prętów stalowych wbijanych w podłoże gruntowe (od strony wykopu z zachowaniem szczególnej ostrożności, tak aby nie uszkodzić ewentualnie występujących korzeni drzew); miejsca wbicia prętów powinny być ustalone po wcześniejszym sprawdzeniu sondą arborystyczną przez nadzór dendrologiczny; w przypadku stwierdzenia obecności krawężników pod powierzchnią terenu, również nie należy ich dementować;
 - f) należy rozważyć także wykonanie takich obrzeży chodnika, których posadowienie nie ingeruje lub ingeruje w stopniu minimalnym w systemy korzeniowe drzew, tzw. obrzeży pomostowych - mocowanych /kotwionych punktowo w gruncie;
- 7) na podstawie analizy odkrywek systemów korzeniowych drzew należy opracować wariantowe **przekroje**, przedstawiające, m.in.:
- a) sposób zabezpieczenia korzeni w przypadkach ekstremalnych, w tym m.in.: w przypadku gdy korzenie występują w warstwie podbudowy i w obrębie obrzeży /krawężników, itp.;
 - b) sposób zabezpieczenia korzeni w przypadku typowym bez ingerencji korzeni w podbudowę /projektowane elementy;
 - c) sposobu zabezpieczenia korzeni drzew w przypadku zmniejszenia warstwy podbudowy;
 - d) inne przypadki w miejscach charakterystycznych.

Informujemy, że na podstawie § 4 pkt. 2 ww. Zarządzenia nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019, w każdym rodzaju opracowania odnoszącego się do drzew (w szczególności inwentaryzacjach, projektach, wnioskach do decyzji administracyjnych, dokumentacjach powykonawczych) należy określać ich usytuowanie w przestrzeni wraz z odnoszącymi się do nich informacjami, w sposób umożliwiający bezpośrednie wprowadzenie tych danych do Systemu Informacji Przestrzennej Wrocławia (SIP). Wytyczne do ww. opracowania zostały zamieszczone na stronie internetowej ZZM:

http://www.zzm.wroc.pl/pl/dzialania_zzm,366.html

Przypominamy również, że zgodnie z § 2, ust. 3, pkt 2 ww. Zarządzenia nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia, operat dendrologiczny i projekt ochrony drzew mogą wykonywać osoby o kwalifikacjach określonych w załączniku nr 2 do wspomnianego zarządzenia.

Niniejsze uwagi i zalecenia mają charakter pomocniczy i nie stanowią uzgodnienia w zakresie zieleni, które Inwestor ma obowiązek uzyskać.

W celu uzyskania uzgodnienia w zakresie zieleni dla przedmiotowej inwestycji, dokumentację należy złożyć (w 2 egz.) w tut. Zarządzie; zarówno część opisowa jak i rysunkowa powinny być podpisane przez projektanta. Projekt należy sporządzić na aktualnych mapach, opieczetowanych przez geodetę.

KIEROWNIK

Teresa Choroszy-Minikowska

Sprawę prowadzi: Anna Wójcik; tel.: 71/323-50-49; e-mail: anna.wojcik@zzm.wroc.pl

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Miejski Konserwator Zabytków, ul. Bernardyńska 5, 50-529 Wrocław